

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. 3. de Clericis Conjugat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

sum minus rectum. Scandalum autem passivum est ipsa ruina, seu peccatum, in quod labitur proximus occasione alterius. Quod dividitur in *datum*, quod oritur ex activo. Et in *acceptum*, quod oritur ex ipsius sumentis malitia. Quale erat Pharisæorum in Christum, unde & pharisæicum dicitur. Busenb. lib. 2. tr. 3. c. 2. *dub. 5. art. 1.* ubi plura.

Ad num. 2. in fin. adde: Clerici non debent secum in domo retinere mulierem suspectam de incontinentia, etiam si sit mater vel soror. Gonz. ad cap. *inhibendum* 1. h. t.

Clerici concubinarij per suspensionis, excommunicationis & depositionis beneficij pœnas cogendi sunt concubinas dimittere, eas autem abjurare compelli non debent. Gonz. ad cap. *si autem* 6. h. t.

AD TIT. III.

De Clericis conjugatis

Ad num. 3. in fin. Hinc Alexander VI. dispensavit cum Cæsare Diacono Cardinali, ut uxorem duceret, item cum Domino Antonio Lusitano Priore de Otrato Ordinis Militaris Sancti Joannis dispensatum fuit, qui & postea in Gallia nupsit, Item ad instantiam Philippi II. Regis Catholici cum Archiduce Alberto Diacono Cardinali, ut duceret uxorem Elisabetham Castellæ Infantem. Rursus Clemens VIII. dispensavit cum Roderico Entiquez Diacono & Archidiacono Matrili. Et Paulus V. cum Francisco Chacon Archidiacono Toleti, &

cum Lupo de Mendoza Subdiacono. Ita Franc. de Arauxo. *De Stat. Eccl. Tract. 2. q. 19. n. 29.* qui n. 30 tenet, non requiri ad hanc dispensationem causam publicam, sed sufficere privatam, imò dispensationem esse validam, licet causa non sit.

Ad num. 4. in fin. adde. Objici solet Can. volumus. 24. *dist. 81.* qui ait: Volumus ut Sacerdotes prohiberi debeant, ne cum mulieribus conversentur, exceptâ duntaxat matre, sorore, vel uxore, quæ castè regenda est. Intellege vel juxta priora tempora, vel de uxore, quæ senex & votum castitatis emisit, ut non sit periculum. Gl. Unde additur: quæ castè regenda est.

Objicit Can. *Presbyter 9. dist. 28.* qui habet: *Presbyter si uxorem duxerit, ab Ordine suo illum deponi debere. Quod si fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit, extra Ecclesiam abjici, & ad pœnitentiam inter laicos dirigi oportet. R. Si uxorem duxerit de factò, non de jure.*

Dices: ergò deberet gravius puniri, quàm fornicator, quod tamen non fit. Respondeo 1. posse dici, quod gravius puniatur, quia depositio est vera pœna & perpetua, excommunicatio tantùm medicinalis.

Resp. 2. Negando illatum. Quia non procedit argumentum in pœnali-bus. Ratio: quia prius non fit frequenter, sicut fornicatio. Sumptâ instantiâ à similitudinaria bigamia.

* * *
* *

AD